

ELS ALTARS DE LA PARRÒQUIA DE SANTA MARIA EN EL TEMPS

Amb l'intent d'escodrinyar notícies dels altars, espargides en els diferents manuals notarials del nostre Arxiu Parroquial, pot ser adient fer la recerca coincidint amb les visites pastorals pel fet de trobar-hi referències del seu contingut, ara del tot oblidades. Així doncs, de les primeres visites que tenim informació, encara que aquestes són de l'Arxiu Episcopal de Vic, pertanyen als anys 1442-43, s'hi fa esment dels altars i la titularitat de cadascun, així com altres detalls que poden ser d'interès. Pels anys esmentats hem de referir-nos al monestir agustinià que llavors feia les funcions parroquials, a cura d'un vicari perpetu.

Sabem doncs que en els anys esmentats hi havia els altars següents: a més de l'altar major, els de sant Miquel, sant Pere, sant Genís, sant Francesc i sant Celoni. També sabem de l'existència d'un campanar o espadanya pel fet que en arribar el bisbe al monestir ens diu que toquen les campanes. No és fins el mes de maig de 1589 quan és tornen a esmentar els altars i es confirma que hi ha els mateixos ja citats en anteriors visites, tot i que n'hi ha algun que ara comparteix advocació; és el cas del de sant Celoni, ara compartit amb sant Armenter i s'hi incorpora també el de la Mare de Déu del Roser. El juliol de 1609 es troba la informació següent pel que fa a l'altar de sant Pere, diu així: *Atès que l'altar es curt per celebracions d'una certa solemnitat, es mana als pabordes que l'allarguin de cada costat el que es cregui adient.* El març de 1610 sabem que ja s'hi ha incorporat un nou altar compartit, ja que s'esmenta en un contracte amb el pintor Pere Pau Camps, que ha pintar el retaule dels sants Sebastià i Fabià.

Segueix un llarg període fins el 1630, quan s'esmenta que s'hi ha incorporat l'altar de la Immaculada Concepció i també és fa referència a l'altar Major, el de sant Miquel i sant Pere, sense que se'n doni cap detall. El 1632 sabem de la construcció d'un retaule de sant Isidre que comparteix altar amb el de sant Miquel. Nova informació dels altars en tornem a trobar a la visita pastoral de l'any 1666, se'n citen sis i l'altar major; les dedicacions són les següents: sant Pere, santa Eulàlia, el Roser, el del Sant Crist, sant Sebastià i sant Isidre junt amb sant Miquel. Cal remarcar que en referir-se a l'altar del sant Crist, és la primera vegada que s'esmenta que el seu emplaçament és en una capella de l'interior de l'església pel fet que aquesta ens diu que ha estat reparada.

Un encís pel que fa al seguiment dels altars, objectiu d'aquest treball, per remarcar dos fets importants per a la història de la nostra parròquia. És el 1636 quan es pledeja entre la clerecia de Manlleu i el convent de Tremp per l'autonomia o dependència entre uns i altres. Dos anys més tard el monestir de Santa Maria es converteix oficialment en parròquia. Cal remarcar també la visita pastoral de 1742 quan és planteja la necessitat de la construcció d'una nova església. Varen caldre 150 anys per enllestir-lo. Diverses guerres, i les calamitats que aquestes comporten, alentirien encara més les obres. Segueix doncs un llarg període, fins el 1892, quan va ser consagrada la nova església parroquial.

Seguint el fil dels altars, és a mitjans del segle XVII quan sabem que l'altar del Sant Crist tenia capella pròpia, ja que s'hi fan reparacions urgents motivades per les obres que es venien fent per l'engrandiment de l'església. Ja el 1786, són citades les tribunes superiors a sobre de cadascuna de les capelles laterals on s'havien d'encabir els diferents altars. És al primer terç del segle XVIII quan, al referir-se a les obres en general, es fa especial menció de la bellesa de les capelles, els nous altars i del mobiliari per al culte, però també es lamenta que s'han hagut d'aprofitar alguns ornaments dels altars antics. Una mostra era la capella on s'havien col·locat les relíquies dels Sants Màrtirs, les imatges dels quals, així com els ornaments de l'altar, eren vells i no s'adeien amb els altres altars nous.

Les notícies que ens ocupen ara són espargides en el temps. No és fins el 1846 quan s'acaba l'altar major. Un altre parèntesi en el temps fins a la nit del 31 desembre de 1877 a l'1 de gener del 1878, quan es produeix un incendi a la capella del Santíssim Sagrament. A causa d'aquest fet es desmuntaren els retaules de les altres capelles per prevenir mals majors, tot i que el foc va acabar controlant-se.

Ja el 1892 amb la consagració de la nova església, com abans s'ha esmentat, els altars existents al nou temple eren els següents: pel que fa a la banda de l'evangeli: el Roser, sant Sever, altar del Santíssim, sant Francesc d'Assís i santa Eulàlia; per l'altre cantó: sant Josep, sant Isidre, sant Sebastià, Sants Màrtirs (santa Justa i sant Víctor, sant Pacífic i santa Clara) i l'altar del Sant Crist. Majoritàriament els altars tenien les seves confraries i els administradors corresponents de cadascuna, els quals es rellevaven al cap d'un temps determinat. A l'Arxiu Parroquial hi ha prou documentació de l'administració d'aquestes confraries com també de l'Obreria, que eren els fidels que tenien cura de la administració parroquial, juntament amb la dels vicaris perpetus primer i després la dels rectors.

Per acabar, donat el llarg espai en el temps que aquest reduït text ocupa, no serà de més deixar constància que moltes de les citacions és troben en les visites pastorals, les més antigues a l'Arxiu Episcopal de Vic i més posteriors a l'Arxiu Parroquial de Santa Maria de Manlleu que, evidentment, és on més informació hi ha. També a l'Arxiu Municipal de Manlleu hi ha diferents publicacions manlleuenques. Pel que fa als autors, tot i que és difícil citar tots els que en el transcurs dels anys han tingut cura de les tasques de recerca, sí que en tenim referències d'alguns: Parassols, Torrent i Garriga, Coll i Espadaler, mossèn Corbatera, Puntí i Hom, mossèn Masoliver, E. Gaja, F. Pujol, mossèn Pladevall, mossèn Puntí Collell, David Galí (historiador de l'art).

Donats els anys ja transcorreguts, tampoc serà de més recordar que el temple parroquial, al qual més ens hem referit, va ser enderrocat l'any 1936 de resultes de la guerra civil.

Àlex Roca

SANTA MARIA

MISSES

Dilluns 7, a les 9: Antoni Vila Vila.

Dimarts 8, a les 9: Teresa Dot Pujal. **Dimecres 9**, a les 9. **Dijous 10**, a les 9: Xavier Valls. **Divendres 11**, a les 9: Carme Tarrés i Carme

Rius. **Dissabte 12**, a les 20: Joan Solà Bonet. **Diumenge 13**, a les 10: Martí Crosas i família; família Poblet Freixa. A les 12: esposos Antoni Pous i Pilar Fusté; esposos Josep M. Murlà (9è aniv.) i Teresa Fageda (1r aniv.).

PRIMERES COMUNIONS

Aquests diumenges de juny hi ha missa a les 10 del matí per evitar que es concentri molta gent en una sola missa, donat que a la missa de 12 d'aquests dies hi hauran primeres comunions.

COL-LECTES DEL MES DE MAIG

Dia 2: 257, 52. Dia 9: 128,42. Dia 16 (Serveis eclesials): 196,94. Dia 23: 107,39. Dia 30: 149,85.

GRÀCIA

MISSES

Dissabte 12, a les 19. **Diumenge 13**, a les 11.

PRIMERES COMUNIONS

Els diumenges 13 i 20 de juny a la missa d'11.

CONSELL PARROQUIAL

Reunió del Consell parroquial el **dimarts 8 de juny**, a les 9 del vespre al Casal.

COL-LECTES DEL MES DE MAIG

Dia 2: 146,21. Dia 9: 113,71. Dia 16 (Serveis eclesials): 113,34. Dia 23: 81,64. Dia 30: 110,86.

SANT PAU

MISSES

Dilluns 7, a les 19: donants. **Dimarts 8**, a les 19. **Dimecres 9**, a les 19: donants. **Dijous 10**, a les 19. **Divendres 11**, a les 19: Lluís Crosas Domènech. **Dissabte 12**, a les 18: Josep Parramon i Maria Serra. **Diumenge 13**, a les 10: Antoni Crosas Farrés. A les 12,30.

PRIMERES COMUNIONS

Els dies de primeres comunions es faran en una missa a les 12,30, però també aquells dies hi haurà la missa de les 10. Són els dies 6, 13, 20, 27 de juny i 4 de juliol.

COL-LECTES DEL MES DE MAIG

Dia 2: 154,63. Dia 9: 63,01. Dia 16: 63,96. Dia 23: 58,98. Dia 30: (Serveis eclesials): 136,26. A les caixetes de Càritas: 232,02.

EXÈQUIES

Àngela Prats Prat (85 anys) Morí a Barcelona el 3 de maig de 2020. Miguel Ángel Gutiérrez Ruiz (76 anys) c/ Arnald de Corcó, 68.